

ZDRAVSTVENI DOM MURSKA SOBOTA
Grajska ulica 24
9000 Murska Sobota

PROGRAM DELA IN FINANČNI
NAČRT ZA LETO 2013
ZDRAVSTVENEGA DOMA
MURSKA SOBOTA

Odgovorna oseba: Edith Žižek Sapač, dr. med. spec. druž. med.

Vsebina

I. PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013 VSEBUJE	1
II. OBRAZLOŽITEV FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013	2
1. OSNOVNI PODATKI O ZAVODU	2
2. ZAKONSKE PODLAGE	4
3. OSNOVNA IZHODIŠČA ZA SESTAVO FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013.....	4
4. PRIKAZ LETNIH CILJEV ZAVODA V LETU 2013	6
4.1. LETNI CILJI	6
4.2. POROČANJE O NOTRANJEM NADZORU JAVNIH FINANC.....	6
4.2.1. Opredelitev poslovnih ciljev na področju NNJF.....	6
4.2.2. Register obvladovanja poslovnih tveganj.....	7
4.2.3. Aktivnosti na področju NNJF.....	8
5. FIZIČNI, FINANČNI IN OPISNI KAZALCI, S KATERIMI MERIMO ZASTAVLJENE CILJE	8
6. NAČRT DELOVNEGA PROGRAMA	8
7. FINANČNI NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	11
7.1. NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV.....	11
7.1.1. Načrtovani prihodki	12
7.1.2. Načrtovani odhodki	13
7.1.3. Načrtovan poslovni izid.....	17
7.2. NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI	17
7.3. NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA	18
8. PLAN KADROV	18
8.1. ZAPOSLENOST	18
8.2. OSTALE OBLIKE DELA	18
8.3. DEJAVNOSTI, ODDANE ZUNANJIM IZVAJALCEM	18
8.4. IZOBRAŽEVANJE, SPECIALIZACIJE IN PRIPRAVNIŠTVA	18
9. PLAN INVESTICIJ IN VZDRŽEVALNIH DEL V LETU 2013	19
9.1. PLAN INVESTICIJ	19
9.2. PLAN VZDRŽEVALNIH DEL	19
9.3. PLAN ZADOLŽEVANJA	19
POSEBNI DEL.....	20

I. PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013 VSEBUJE:

- a) **SPLOŠNI DEL:** Finančni načrt za leto 2013 na obrazcih po Pravilniku o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/2010, 104/10, 104/11):
- Finančni načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2013
 - Finančni načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka za leto 2013
 - Finančni načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za leto 2013
- b) **POSEBNI DEL** z obveznimi prilogami:
- **Obrazec 1: Delovni program 2013**
 - **Obrazec 2: Načrt prihodkov in odhodkov 2013**
 - **Obrazec 3: Spremljanje kadrov 2013**
 - **Obrazec 4: Načrt investicijskih vlaganj 2013**
 - **Obrazec 5: Načrt vzdrževalnih del 2013**
 - **Priloga – AJPES bilančni izkazi**
-

II. OBRAZLOŽITEV FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013

1. OSNOVNI PODATKI O ZAVODU

NAZIV: Zdravstveni dom Murska Sobota

VRSTA PRAVNE OSEBE: Javni zdravstveni zavod

SEDEŽ ZAVODA: Grajska 24, 9000 Murska Sobota

TELEFON/FAX: 02/534 13 00, 02/534 13 80

SPLETNA STRAN: <http://www.zd-ms.si>

E-POŠTA: zdravstveni.dom@zd-ms.si

DAVČNA ŠTEVILKA: SI94095400

MATIČNA ŠTEVILKA: 5801915

ŠIFRA DEJAVNOSTI: 86.210

IME DEJAVNOSTI: Izvenbolnišnična zdravstvena dejavnost

RAZVRSTITEV V DEJAVNOST: 130120

POSLOVNA BANKA: NLB Divizija za Pomurje Murska Sobota

ŠTEVILKA TRANSAKCIJSKEGA RAČUNA: PODRAČUN PRI UJP – URAD MURSKA SOBOTA 01280-6030922660

VODILNI DELAVCI: Edith Žižek Sapač, dr.med.spec., direktorica zavoda
Viktor Zrim, dipl.zn., pomočnik direktorja za področje ZN

ODGOVORNA OSEBA ZA PRIPRAVO POSLOVNEGA POROČILA:

Edith Žižek Sapač, dr.med.spec., direktorica zavoda

ODGOVORNA OSEBA ZA IZDELAVO RAČUNOVODSKEGA POROČILA:

Štefan Koštric, oec., računovodja zavoda

USTANOVITELJICE: Mestna občina Murska Sobota in občine Beltinci, Tišina, Moravske Toplice, Puconci, Cankova, Rogašovci, Grad, Kuzma, Gornji Petrovci, Šalovci, Hodoš.

Dejavnosti in organi zavoda

Zdravstveni dom Murska Sobota je neprofitni javni zavod, vključen v javno zdravstveno mrežo. Zavod deluje na območju občin ustanoviteljic in skrbi za 59.700 prebivalcev naseljenem na 692 km². Zavod je organiziran za opravljanje osnovne zdravstvene dejavnosti s sedežem v Murski Soboti ter dislociranih enotah in sicer v zdravstvenih postajah Beltinci, Rogašovci, Grad in Gornji Petrovci, splošnih ambulantah Puconci, Martjanci, Prosenjakovci, DSO Rakičan, DSO Murska Sobota, DSO Beltinci, DSO Rogašovci, DSO Kuzma in Zavodu za prestajanje kazni Murska Sobota.

V skladu z Odlokom o ustanovitvi javnega zdravstvenega zavoda Zdravstveni dom Murska Sobota, ki je bil sprejet leta 1992 opravlja zavod naslednje dejavnosti:

- Dejavnost splošne medicine
- Dejavnost zdravstvenega varstva žensk, otrok, šolskih otrok in mladine

- Dejavnost medicine dela, prometa in športa
- Pnevmoftiziološka dejavnost
- Patronažna in babiška dejavnost
- Psihiatrična dejavnost
- Dejavnost nujne medicinske pomoči in reševalnih prevozov
- Dermatovenerološka dejavnost
- Dejavnost za zobozdravstveno varstvo otrok, šolskih otrok in mladine
- Dejavnost za splošno zobozdravstveno dejavnost
- Dejavnost za specialistično zobozdravstveno dejavnost (se v letu 2012 ne izvaja-prevzeli so jo koncesionarji)
- Zobotehnična dejavnost
- Laboratorijska dejavnost
- Uprava zavoda

V skladu z odlokom o ustanovitvi zavoda je SVET ZAVODA organ, ki upravlja zavod. V svetu zavoda je 7 članov. Sestava sveta zavoda je naslednja:

- 3 predstavniki delavcev
- 3 predstavniki ustanoviteljev
- 1 predstavnik zavarovancev

Predsednik sveta zavoda je Jože Trajber, VMT, zaposlen v zdravstvenem domu. V letu 2012 se je Svet zavoda sestal na 3 rednih in 6 korespondenčnih sejah.

STROKOVNI SVET ZAVODA je kolegijski strokovni organ, ki ga sestavljajo direktorica, pomočnik direktorja za področje zdravstvene nege in vodje posameznih služb. Redno se sestajamo enkrat mesečno.

Razvojni cilji

Temeljne srednjeročne usmeritve in cilji zavoda so opredeljeni v Programu strategije razvoja javnega zdravstvenega zavoda za obdobje 2009-2013.

Načrti in cilji za leto 2012, v katerih smo si zadali doseganje programa po pogodbi z ZZZS, širitev programa (v skrajnem primeru v postopku arbitraže), povečanje deleža samoplačniških storitev v DMDPŠ, zmanjšanje števila zaposlenih (ne nadomeščanje delavcev, ki so se upokojili), sodelovanje z občinami ustanoviteljicami v zvezi z investicijami, so bili vsi, razen slednjega, uresničeni.

2. ZAKONSKE PODLAGE

- a) Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti zavodov:
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91 in 8/96),
 - Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05-UPB2, [23/08](#)),
 - Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06-UPB3, 58/08),
 - Določila Splošnega dogovora za leto 2012 z aneksi in določila Splošnega dogovora za leto 2013
 - Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2012 ter 2013 z ZZS.
- b) Zakonske in druge pravne podlage za pripravo finančnega načrta:
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11-UPB4),
 - Zakon o interventnih ukrepih (Uradni list RS, št. 110/11)
 - Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99),
 - Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11),
 - Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00),
 - Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 104/10, 104/11),
 - Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11),
 - Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09 in 58/10),
 - Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09 in 58/10),
 - Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, 46/03)
 - Navodilo v zvezi z razmejitevijo dejavnosti javnih zdravstvenih zavodov na javno službo in tržno dejavnost Ministrstva za zdravje (Št. 012-11/2010-20 z dne 15. 12. 2010)

3. OSNOVNA IZHODIŠČA ZA SESTAVO FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013

Pri sestavi finančnega načrta za leto 2013 smo upoštevali naslednja izhodišča:

- dopis Ministrstva za zdravje - Izhodišča in podlage za pripravo programov dela in finančnih načrtov za leto 2013
- Kolektivna pogodba za javni sektor s spremembami v aneksih
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 (Uradni list RS, št. 104/12)

Pri sestavi finančnega načrta za leto 2013 smo upoštevali naslednja izhodišča:

- dopis Ministrstva za zdravje – Izhodišča in podlage za pripravo programov dela in finančnih načrtov za leto 2013;
 - Kolektivna pogodba za javni sektor s spremembami v aneksih;
 - Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12);
-

- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2012 in 2013 (Uradni list RS, št. 104/12).

Temeljne ekonomske predpostavke – napoved UMAR za leto 2013 so:

▪ realna rast bruto domačega proizvoda	- 1,4 %
▪ nominalna rast povprečne bruto plače na zaposlenega	0,9 %
od tega v javnem sektorju	- 0,3 %
▪ realna rast povprečne bruto plače na zaposlenega	- 1,3 %
od tega v javnem sektorju	- 2,5 %
▪ nominalna rast prispevne osnove (mase plač)	- 1,9 %
▪ letna stopnja inflacije (december/december)	1,9 %
▪ povprečna letna rast cen – inflacija	2,2 %

Zaradi finančne krize, ki se v letošnjem letu nadaljuje, so bili že v letu 2009 sprejeti protikrizni ukrepi za finančno vzdržnost in ostajajo v letu 2013 še naprej v veljavi. Med protikrizne ukrepe Splošnega dogovora za leto 2009, ki bodo veljali še naprej, sodi zmanjšanje cen storitev za 2,5 %, ukinitvev izplačil redne delovne uspešnosti, ukinitvev napredovanj delavcev, omejitvev izplačil delovne uspešnosti za povečan obseg dela in zmanjšanje kalkulativnega deleža za amortizacijo v cenah zdravstvenih storitev za 20 %.

V letu 2011 in 2012 so zaradi varčevalnih ukrepov uveljavljene s sklepi Vlade dodatne spremembe financiranja:

- znižanje sredstev za financiranje administrativno – tehničnega kadra iz 17,27% na 16,77%;
- znižanje sredstev za dežurstvo.

Z zakonom za uravnoveženju javnih financ (ZUJF) pa so bile dodatno uveljavljene naslednje spremembe :

- ZUJF je s spremembo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju za nekatere zdravstvene storitve v osnovni, specialistični in zobozdravstveni dejavnosti za 5 odstotnih točk znižal delež plačila zdravstvenih storitev v breme OZZ in ga prenesel v PZZ:
- Na področju plač je bila s 1.6.2012 izvedena odprava tretje in četrte četrtine plačnih nesorazmerij v osnovnih plačah, hkrati so se za 8 % znižale osnovne plače plačnih razredov (sprememba plačne lestvice)

Za leto 2013 so podlaga za določanje obsega in vrednosti programov zdravstvenih storitev določila Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2013 in izhodišča za pripravo Finančnega načrta ZZZS za leto 2013. Določila Splošnega dogovora za leto 2013, ki v letu 2013 prav tako pomenijo znižanje vrednosti programov dela vsebujejo naslednje pomembne ukrepe:

- znižanje cen zdravstvenih storitev za 3 %,
 - znižanje administrativno tehničnega kadra v cenah storitev iz 16,77 % na 15,27 %,
 - znižanje standarda za laboratorij v referenčnih ambulantah za 30 %,.
-

Pri načrtovanju prihodkov smo upoštevali pogodbeno smo upoštevali pogodbeno dogovorjeni obseg programov z ZZS in upoštevali spremembe vrednotenja zdravstvenih programov. Pri načrtovanju posameznih postavk odhodkov so osnova realizirani odhodki, pri čemer smo pri načrtovanju stroškov materiala in storitev upoštevali predvidene prihranke, kot ocenjujemo, da jih bo možno realizirati v letu 2013. Upoštevana pa je tudi povprečna letna rast cen-inflacija 2,2%.

4. PRIKAZ LETNIH CILJEV ZAVODA V LETU 2013

4.1. LETNI CILJI

- širitev programov;
- s 31.3.2013 prekinjamo pogodbo o prekinitvi sodelovanja s Skupnostjo zdravstvenih zavodov Murska Sobota;
- uvajanje in prehod na nov poslovno informacijski program;
- uvedba sistema kakovosti;
- pristop k energetske sanaciji zgradb v ZD Murska Sobota;
- pristop k ukrepom za večjo energetske učinkovitost;
- posodobitev voznega parka;
- sodelovanje s strokovnimi institucijami v občini, regiji in republici;
- pospeševanje raziskovalne dejavnosti znotraj zavoda in sodelovanje v raziskavah zunaj zavoda;
- utrjevanje zavesti zaposlenih, da so za optimalno in kakovostno delo potrebni strokovnost, dobro razumevanje in sodelovanje;
- zagotavljanje zdravstvenega varstva na strokovnem, in organizacijskem nivoju, ki omogoča kar največjo učinkovitost posamezniku in skupnosti.

4.2. POROČANJE O NOTRANJEM NADZORU JAVNIH FINANC

4.2.1. Opredelitev poslovnih ciljev na področju NNJF

Na podlagi navodil Ministrstva za zdravje je eden izmed bistvenih postavk, programov dela in finančnih načrtov tudi del, ki zajema področje notranjega finančnega nadzora. Notranji nadzor pa je opredeljen v Strategiji razvoja notranjega nadzora javnih financ v Republiki Sloveniji za obdobje 2012-2015. Notranji finančni nadzor ni omejen samo na finančno poslovanje temveč vključuje njegovo poslovanje v celoti, zajema pa tudi notranje kontroliranje in notranje revidiranje.

Pri notranjem kontroliranju bomo upoštevali v celoti določila splošnih aktov zavoda, v katerih so navedene odgovorne osebe, spremljanje in ukrepanje v primeru odstopanj ali nepravilnosti v predpisanih postopkih. V letu 2013 planiramo notranje kontroliranje na pretežnem delu poslovanja, predvsem pa bo dan poudarek na področju izplačila plač, ter pri nabavi blaga in storitev. Na področju izplačila plač morajo biti v celoti upoštevana določila Pravil za

obračun plač, nadomestil in stroškov delavcem zavoda. Pri tem se bo v letu 2013 prešlo na nov računalniški program obračuna plač in kadrovske evidence, s katerim bodo sistemi notranjih kontrol bistveno bolj dodelani, tako da bo možnost napak zmanjšana na najnižjo možno raven, obenem pa se bodo upoštevali predlogi iz revizijskih poročil za leto 2012.

Tudi na ostalem področju, to je pri finančnem poslovanju v celoti bo zavod v letu 2013 prešel na nov program, to je na področju finančnega knjigovodstva. Pri tem bo prišlo dejansko do večje preglednosti ter tudi notranje kontrolni sistemi, ki so vgrajeni že v program, bodo delovali na pretežnem delu finančnega poslovanja.

Leta 2012 je bila opravljena notranja revizija stroškov dela – prevedbe plač v nov plačni sistem.

4.2.2. Register obvladovanja poslovnih tveganj

Zavod ima sprejeto interno navodilo procesa vzpostavljanja in posodabljanja registra tveganj, na podlagi katerega se je izdelal Register poslovnih tveganj za zdravstveni dom. V skladu z omenjenimi navodili je potrebno vsako leto register tveganj pregledati ter ga posodobiti. Tako bo zavod tudi v poslovnem letu 2013 pregledal register tveganj ter ga posodobil in dopolnil.

Zavod tudi vsako leto izpolni samoocenitveni vprašalnik notranjega nadzora javnih financ, kjer ugotovi posamezne pomanjkljivosti na določenih področjih ter pripravi ukrepe za odpravo pomanjkljivosti. Za poslovno leto 2012 je bil omenjeni samoocenitveni vprašalnik izdelan v januarju 2013 ter na podlagi tega vprašalnika izdelana Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ, ki ga mora dostaviti do 28.02 na AJ PES. V Izjavi o oceni NNJF so navedene izboljšave, ki jih je zavod opravil v tekočem letu, obenem pa je navedel tudi tveganja, ki jih še ne obvladuje v celoti in veljajo za plansko leto 2013.

Izboljšave so uvajanje sodobnega računalniškega programa za celotno poslovanje v zavodu (računovodstvo, plače, kadrovska, nabava, javna naročila, logistika).

Tveganja so naslednja:

- Pomanjkanje sredstev za patronažno dejavnost (višji delež starejšega prebivalstva ter zmanjšanje ležalnih dob v bolnišnicah);
Ukrep: Preko Ministrstva za zdravje doseči povečanje timov v patronažni službi.
 - Priznana premajhno število laboratorijskih preiskav, glede na potrebe prebivalstva in medicinske stroke ter prenizko priznani stroške le-teh;
Ukrep: Apelirati na ZZS in ponovno ovrednotiti laboratorijske storitve
 - Prenizko priznano število kilometrov za nenujne reševalne prevoze glede na strukturo prebivalcev in potrebe domov za starejše.
Ukrep: Preko Ministrstva za zdravje doseči ustreznejše število ekip za nujne reševalne prevoze (Splošni dogovor)
-

- Kljub vzpostavitvi registra tveganj so nekatera področja poslovanja še vedno izpostavljena določenim tveganjem.
Ukrep: Obvladovanje tveganj na najnižjo možno raven.

4.2.3. Aktivnosti na področju NNJF

V poslovnem letu 2013 bo v zavodu ob koncu poslovnega leta opravljena revizija na področju podjemnih pogodb.

Če bo potrebno bodo izvedene tudi izredne revizije na zahtevo direktorja ali sveta zavoda. Izredne revizije bodo opravljene nenajavljeno, če bo to pomembno za uresničitev namena pregleda.

5. FIZIČNI, FINANČNI IN OPISNI KAZALCI, S KATERIMI MERIMO ZASTAVLJENE CILJE

Besedilo	Realizacije 2012	Plan 2013	Ind. 2013/2012
CELOTNI PRIHODKI	9.854.693	9.719.077	98,62
CELOTNI ODHODKI	9.769.787	9.719.077	99,48

Uresničevanje zastavljenih ciljev bomo spremljali z fizičnimi kazalci, ki predstavljajo realizacijo delovnega programa. Prav tako bomo spremljali cilje skozi finančne kazalce, ki so opredeljeni v Splošnem dogovoru za zdravstvene domove za leto 2013 in jih prikazujemo v letnih poročilih.

6. NAČRT DELOVNEGA PROGRAMA

Za pogodbeno leto 2013 pogodba med zavodom in ZZS o izvajanju programa zdravstvenih storitev še ni podpisana, do podpisa nove pogodbe ostaja v veljavnosti pogodba iz preteklega leta.

Ker pogodba z ZZS za leto 2013 še ni podpisana, v tem finančnem načrtu še niso vključene spremembe programov, ki so posledica vsakoletne uskladitve števila opredeljenih pacientov s kapacitetami v DSO-jih, čemur sledi povečanje oz. zmanjšanje programa v DSO ter na drugi strani prenos oz. zmanjšanje enakega obsega programa splošnih ambulant. Prav tako še ni vključen novi plan preventive v splošnih ambulanzah, ki se vsako leto določi na osnovi števila opredeljenih pacientov na datum 30.11. preteklega leta in novi plan preventive v otroškem in šolskem dispanzerju, ki se prav tako določi na podlagi realizacije storitve v preteklem letu.

V tabeli v nadaljevanju prikazujemo plan zdravstvenih storitev za leto 2012 in plan za leto 2013.

V letu 2013 planiramo podati zahtevek za arbitražo, pri katerem bi dobili dodaten program v dejavnosti Patronažne in babiške službe, Reševalne službe in Splošne medicine.

Določen program, ki ga zavod opravlja v skladu s kriteriji področnega dogovora bo ZZZS plačeval v pavšalu in sicer:

- dežurno službo v osnovni zdravstveni dejavnosti z nujno medicinsko pomočjo in nujnimi reševalnimi prevozi,
- izvajanje zdravstvene vzgoje,
- izvajanje programa zobozdravstvene vzgoje in
- izvajanje referenčnih ambulant,
- center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog,
- izvajanje zdravstvenega varstva v zavodih za prestajanje kazni.

Zavod opravlja tudi storitve v dispanzerju medicine dela, prometa in športa za samoplačnike, to so predvsem fizične in pravne osebe. Realizacija v letu 2012 je bila v skupnem znesku 436.023 EUR, kar je bilo manj kot v letu 2011 in za leto 2013 pa načrtujemo za 1,5% več.

V kliničnem laboratoriju je bilo v letu 2012 opravljeno skupaj 328.8631 točk, kar je tudi plan za leto 2013. Prav zaradi tega, ker je za opravljanje zdravstvenih storitev priznано izredno nizko število točk na posamezni tim, je potrebno število točk laboratorija zmanjšati.

Laboratorijske točke so zajete v storitvah posameznih dispanzerjev in ambulant, zato je interes zavoda »dobro in preudarno gospodarjenje z laboratorijskimi preiskavami«.

Fizični obseg zdravstvenih storitev za ZZZS, ki je pripravljen na podlagi programa dela ZZZS za vsak posamezni zavod za leto 2013 je razviden iz tabele, prav tako tudi plan in realizacija za leto 2012.

Tabela 1: Fizični obseg zdravstvenih storitev

DEJAVNOST	ENOTA MERE	PLAN 2012	REALIZACIJA 2012	PLAN 2013	% realizacije
1	2	3	4	5	
Spl.amb. (kurat.+preventiva)	količniki	541.978	623.583	515.526	115,06
Spl.amb.(preventiva)	količniki	29.779	30.650	29.779	102,92
OD in ŠD kurativa	količniki	110.820	78.875	100.846	71,17
OD in ŠD preventiva	količniki	33.394	32.538	31.460	97,44
Dispanzer za žene	količniki	72.985	65.595	71.312	89,87
Disp.zažene - preventiva	količniki	3.336	2.972	3.336	89,09
Dispanzer za ment. zdrav.	točke	108.702	120.118	108.602	110,50
Dom starejših	točke	46.180	58.847	12.094	127,43
SA - pulmologija	točke	56.388	58.516	56.388	103,77
SA – dermatologija	točke	39.825	39.335	39.825	98,77
SA – psihiatrija	točke	12.716	6.488	12.716	51,02
SA - pedopsihiatrija	točke	13.200	13.717	13.200	102,92
Patronaža	točke	223.560	249.324	223.560	111,62
Nega na domu	točke	169.256	218.240	169.256	128,94
Skupaj točk. PATR.+NEGA	točke	392.816	467.564	392.816	119,03
Zobozdr. ODR – nege	točke	89.079	86.385	89.079	96,97
Zobozdr. ODR – protetika	točke	108.874	118.474	108.874	108,81
Skupaj zobozdr. ODR.	točke	197.953	204.860	197.953	103,49
Zob. MLAD – nega in prot.	točke	101.698	101.873	101.698	108,04
Nenujni s spremljevalcem	točke	314.294	406.906	314.294	129,47
Sanitetni prevozi-ostali	točke	689.270	536.072	689.270	77,77
Sanitetni prevozi-dializa	točke	280.465	241.183	280.465	85,99

7. FINANČNI NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

7.1. NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Plan izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za obdobje od 01. januarja do 31.

decembra 2013 je izdelan na podlagi realizacije leta 2012, upoštevajoč znane makroekonomske

projekcije za leto 2013 ter usmeritve, ki jih je za pripravo finančnega načrta posredovalo Ministrstvo za zdravje in ocene gibanja prihodkov in odhodkov v letu 2013.

V spodnji tabeli je prikazan plan prihodkov in odhodkov za leto 2013, realizacija za leti 2012 in 2011, ter primerjava plana 2013 glede na leto 2012 in primerjava realizacije 2012 z realizacijo 2011. V tabeli prikazujemo tudi strukturni indeks plana prihodkov in odhodkov za leta 2012 in 2011.

Tabela 2: Načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov v letu 2013

Naziv podskupine kontov	Realizacije 2011	Realizacije 2012	Plan 2013	Ind. 2012/2011	Ind. plan 2013/2012	2011	2012
A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	9.754.348	9.740.587	9.609.320	99,86	98,65	97,57	99,70
B) FINANČNI PRIHODKI	2.603	1.856	1.821	71,30	98,11	0,03	0,02
C) DRUGI PRIHODKI	63.109	83.893	80.512	132,93	95,97	0,63	0,86
Č) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI	34.126	28.357	27.424	83,10	96,71	0,34	0,29
D) CELOTNI PRIHODKI	9.854.186	9.854.693	9.719.077	100,01	98,62	98,57	100,87
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga				0,00	0,00	0,00	0,00
Stroški materiala	1.216.143	1.194.321	1.123.510	98,21	94,07	12,16	12,22
Stroški storitev	1.088.427	1.192.907	1.115.366	109,60	93,50	10,89	12,21
F) STROŠKI DELA	7.343.558	7.050.740	7.159.321	96,01	101,54	73,46	72,17
G) AMORTIZACIJA	272.527	238.932	235.920	87,67	98,74	2,73	2,45
J) OSTALI DRUGI STROŠKI	59.867	64.575	59.210	107,86	91,69	0,60	0,66
K) FINANČNI ODHODKI	12.668	23.582	21.415	186,15	90,81	0,13	0,24
L) DRUGI ODHODKI	2.450	2.324	2.125	94,86	91,44	0,02	0,02
M) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI	1.618	2.406	2.210	148,70	91,85	0,02	0,02
N) CELOTNI ODHODKI	9.997.258	9.769.787	9.719.077	97,72	99,48	100,00	100,00
O) PRESEŽEK PRIHODKOV		84.906					
P) PRESEŽEK ODHODKOV	143.072						

7.1.1. Načrtovani prihodki

Načrtovani celotni prihodki za leto 2013 znašajo 9.719.077 EUR in bodo za 1,38 % nižji od doseženih v letu 2012.

Tabela 3: Prihodki po vrstah in strukturi

Vrsta prihodka	Realizacija 2011	Realizacija 2012	Plan 2013	Ind. 2012/2011	Ind. plan 2013/2012	Str. ind. 2011	Str. ind. 2012
Prihodki iz OZZ-ZZZS	7.408.132	7.249.838	7.133.954	97,86	98,40	75,18	73,57
Prihodki PZZ-Vzajemna	771.379	758.007	752.115	98,27	99,22	7,83	7,69
Prihodki PZZ-Adriatic	204.669	195.942	192.532	95,74	98,26	2,08	1,99
Prihodki PZZ-Triglav	302.092	341.741	335.920	113,12	98,30	3,07	3,47
Prihodki-doplačila	37.062	33.573	32.721	90,59	97,46	0,38	0,34
Prihodki-samoplačniki	136.742	178.090	180.215	130,24	101,19	1,39	1,81
Prihodki-ostali plačniki	455.562	436.023	440.621	95,71	101,05	4,62	4,42
Prihodki od konvencij	164.955	182.231	178.622	110,47	98,02	1,67	1,85
Ostali prihodki	273.755	365.142	362.620	133,38	99,31	2,78	3,71
Skupaj prihodki od	9.754.348	9.740.587	9.609.320	99,86	98,65	98,99	98,84
Finančni prihodki	2.603	1.856	1.821	71,30	98,11	0,03	0,02
Drugi prihodki	63.109	83.893	80.512	132,93	95,97	0,64	0,85
Prevred. poslovni prihodki	34.126	28.357	27.424	83,10	96,71	0,35	0,29
SKUPAJ PRIHODKI	9.854.186	9.854.693	9.719.077	100,01	98,62	100,00	100,00

Prihodke iz obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZZ) načrtujemo v višini 7.133.954 EUR, kar je za 2,014% manj kot je bila realizacija teh prihodkov v letu 2012. V strukturi prihodkov se nadaljuje trend nižanja deleža prihodkov iz OZZ. Predpostavka pri planiranju prihodkov iz naslova OZZ je, da bodo vsi programi 100 % realizirani v pogodbeno dogovorjenem obsegu.

Iz prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja (PZZ-Vzajemna, Adriatic, Triglav) načrtujemo 1.280.567 EUR prihodkov, kar je za 1,17 % manj kot so znašali v letu 2012.

Prihodke od doplačil načrtujemo v višini 32.721 EUR, kar je za 2,54 % manj kot so bili realizirani v letu 2012. Cene doplačil se oblikujejo v odvisnosti od cen ZZS, zato se bodo posledično zaradi znižanja cen za 3 % znižali tudi prihodki iz tega naslova. Prihodke samoplačnikov načrtujemo za 1,19% več kot so bili realizirani v letu 2012 in so znašali 178.090 EUR.

Prihodke ostalih plačnikov, kamor spadajo prihodki medicine dela, prihodki od ostalih plačnikov ambulantne in zobozdravstvene dejavnosti načrtujemo v višini 440.621 EUR. S tem se želimo približati realiziranemu obsegu teh prihodkov iz leta 2011. Druge poslovne prihodke načrtujemo za 0,69% manj kot so bili realizirani v letu 2012. Tu so prihodki iz naslova refundacije plač pripravnikov in specializantov v vrednosti 281.600 EUR.

Finančne prihodke načrtujemo v višini 1.821 EUR, kar za 1,89% manj kot so bili realizirani v letu 2012. Prevrednotovalne prihodke načrtujemo v višini 27.424 EUR, kar je za 3,29 % manj kot je bila realizacija le-teh v letu 2012. Predstavljajo pa prihodke od prodaje osnovnih sredstev, prejete odškodnine ter izterjane odpisane terjatve.

7.1.2. Načrtovani odhodki

Celotni načrtovani odhodki za leto 2013 znašajo 9.719.077 EUR in bodo za 0,52% nižji od doseženih v letu 2012.

Načrtovani stroški blaga, materiala in storitev

Načrtovani stroški blaga, materiala in storitev v celotnem zavodu za leto 2013 znašajo 2.238.876 EUR in bodo za 6,21 % nižji od doseženih v letu 2012. Delež glede na celotne načrtovane odhodke zavoda znaša 23,04%.

Tabela 4: Načrt stroškov materiala

Vrsta zdravstvenega materiala	Realizacija 2011	Realizacija 2012	Plan 2013	Ind. 2012/2011	FN 2013/Real 2012	Str. Ind. mater. 2011	Str. Ind. 2012
Zdravila in ampule	137.915	131.633	125.367	95,45	95,24	11,34	11,02
Obvezilni material	103.027	103.980	100.618	100,93	96,77	8,47	8,71
Laboratorijski material	307.181	320.574	314.423	104,36	98,08	25,26	26,84
RTG filmi	16.329	12.092	8.230	74,05	68,06	1,34	1,01
Zobozdravstveni material	119.822	83.945	79.436	70,06	94,63	9,85	7,03
Ostali zdravstveni material	69.771	72.128	68.745	103,38	95,31	5,74	6,04
Dezinfekcijski material	23.202	19.763	18.659	85,18	94,41	1,91	1,65
Pisarniški material	49.385	50.758	47.538	102,78	93,66	4,06	4,25
Čistilna in pralna sredstva	26.352	27.060	24.875	102,69	91,93	2,17	2,27
Električna energija	44.396	46.919	45.218	105,68	96,37	3,65	3,93
Pogonsko gorivo	133.237	143.038	135.328	107,36	94,61	10,96	11,98
Kurivo za ogrevanje	115.377	125.238	118.973	108,55	95,00	9,49	10,49
Material in nad.deli za popr.	30.891	18.269	15.437	59,14	84,50	2,54	1,53
Voda	307	289	275	94,14	95,16	0,03	0,02
Drugi stroški materiala	38.951	38.635	20.388	99,19	52,77	3,20	3,23
SKUPAJ STROŠKI MATERIALA	1.216.143	1.194.321	1.123.510	98,21	94,07	100,00	100,00

Pri stroških materiala planiramo zmanjšanje le teh za 5,93 % glede na realizacijo v letu 2012, kot imamo tudi navedeno pod izhodišča za planiranje teh kategorij. Med stroški materiala predstavljajo največji delež stroški laboratorijskega materiala in sicer 27,99 %, potem sledijo stroški za pogonskega goriva, ki predstavljajo 12,05 % v skupnih stroških materiala ter stroški za zdravila, ki predstavljajo skupaj 11,16 % v vseh stroških materiala.

Tabela 5: Načrt stroškov storitev

	Vrsta storitve	Realizacija 2011	Realizacije 2012	Plan 2013	Ind. 2012/2011	FN 2013/ Real 2012	Str. Ind. mater. 2011
1	Podjemne pogodbe	174.845	208.639	195.538	119,33	93,72	16,06
2	Tele. In poštne storitve	30.327	31.819	30.018	104,92	94,34	2,79
3	Storitve za vzdr.obj.,rač.,avtom.	239.077	247.746	238.510	103,63	96,27	21,97
4	Najemnine zakupnine	1.702	1.311	1.281	77,03	97,71	0,16
5	Zavarovalne premije	38.377	47.947	44.528	124,94	92,87	3,53
6	Komunalne storitve	28.896	34.039	31.589	117,80	92,80	2,65
7	Izobraževanje in službena potovanja	68.723	89.633	84.038	130,43	93,76	6,31
8	Stroški bančnih storitev	2.389	2.537	2.312	106,20	91,13	0,22
9	Reprezentanca	1.304	1.019	856	78,14	84,00	0,12
10	Laboratorijske storitve	202.541	202.718	200.435	100,09	98,87	18,61
11	Zobozdravstvene storitve	0	2.492	10.231		410,55	0,00
12	Zdravstvene storitve	165.105	183.301	172.502	111,02	94,11	15,17
13	Stroški SZZ	74.040	70.145	35.610	94,74	50,77	6,80
14	Stroški AOP	22.745	21.216	20.481	93,28	96,54	2,09
15	Stroški varovanja	16.608	18.188	17.421	109,51	95,78	1,53
16	Drugi stroški storitev	21.748	30.157	30.016	138,67	99,53	2,00
	SKUPAJ STROŠKI MATERIALA	1.088.427	1.192.907	1.115.366	109,60	93,50	100,00

Stroške storitev načrtujemo v skupni višini 1.115.366 EUR in bodo v primerjavi z letom 2012 nižji za 6,5 %. Njihov delež v celotnih odhodkih predstavlja 11,48 %. Stroške storitev smo planirali glede na realizacijo v letu

2012 ter upoštevali tudi predvideno rast cen v letu 2013. Prav tako pa smo pri določenih storitvah načrtovali zmanjšanje teh stroškov.

Med stroški storitev predstavljajo najvišji delež 21,38 storitve za vzdrževanje objektov, računalnikov, avtomobilov. V letu 2013 planiramo znižanje teh stroškov storitev za približno 3,73 %.

Stroški laboratorijskih storitev so načrtovani za 1,13% manj kot so bili realizirani in predstavljajo 17,97 % v vseh stroških storitev.

Velik delež predstavljajo tudi stroški podjemnih pogodb. V letu 2013 načrtujemo znižanje le-teh za približno 6,28 %.

V letu 2013 ne načrtujemo investicijskega vzdrževanja.

Načrtovani stroški dela

Načrtovani stroški dela (464) v celotnem zavodu za leto 2013 znašajo 7.159.321 EUR in bodo za 1,54 % višji od doseženih v letu 2012. Delež glede na celotne načrtovane odhodke zavoda znaša 73,66 %. Naj poudarimo, da smo v letu 2012 zmanjšali stroške dela za 4,0% glede na leto 2011.

V letu 2013 načrtujemo za 7.159.321 EUR stroškov dela, kar pomeni 1,54 % višje stroške glede na leto 2012. Pričakovana struktura stroškov je sledeča:

- stroški plač zaposlenih in nadomestil plač ocenjujemo v znesku 5.662.921 EUR, le-ti bodo v letu 2013 višji glede na preteklo leto za 3,53 %;
- Prispevke za socialno varstvo delodajalcev načrtujemo v znesku 905.588 EUR in so za 2,59 % višji kot so bili realizirani v letu 2012.
- druge stroške dela načrtujemo v višini 590.812 EUR in jih planiramo za 15,35 % manj kot pa je bila realizacija v letu 2012. Med ostale stroške dela spadajo stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in iz dela, regres za letni dopust, jubilejne nagrade, odpravnine in solidarnostne pomoči. V okviru teh stroškov načrtujemo tudi stroške kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja delavcev (KAD).

Cena prehrane na delu se je v lanskem letu z 01.06.2012 znižala iz 3,93 na 3,54 EUR, kar pomeni nekje 9,1 % znižanje stroškov prehrane na zaposlenega. Prav tako so se znižala tudi povračila stroškov prevoza pri zaposlenih, ki dobijo povrnjeno kilometrino, saj znaša od 01.06.2012 dalje 8 % cene neosvinčenega motornega 95 oktanskega bencina na prevožen kilometer (do tega datuma 15 %).

Regres za letni dopust je za leto 2013 po ZUJF-u določene po plačni lestvici. Tako planiramo za leto 2013 izplačilo regresa v višini 107.793 EUR, kar je za 39,27 % manj kot pa je bil izplačan v letu 2012.

V letu 2013 načrtujemo odpravnine v vrednosti 4.600,00 EUR, ter jubilejne nagrade v skupnem znesku 6.930 EUR.

V planu stroškov dela so zajeti tudi stroški dela specializantov in pripravnikov, za katere dobimo stroške povrnjene s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije in so zajeti v okviru prihodkov. Prihodki iz tovrstnih refundacij so predvideni v enaki višini kot so bili realizirani v letu 2012 in predstavljajo 1,5% odstotka v strukturi stroškov dela.

Podrobnejši prikaz stroškov dela je prikazan v spodnji tabeli.

STROŠKI DELA	Ralizacija 2011	Ralizacija 2012	PLAN 2013	Ind. 2012/2011	Ind. Plan 2013/2012	Str. ind. 2011	Str. ind. 2012
Bruto plače redno delo	4.941.807	4.830.018	4.997.299	97,74	103,46	67,29	68,50
Dežurstva, nadurno delo	650.893	522.788	552.170	80,32	105,62	8,86	7,41
Boleznine, nesreče pri delu	97.297	117.217	113.452	120,47	96,79	1,32	1,66
Prispevki delodajalca	917.308	882.751	905.588	96,23	102,59	12,49	12,52
Dodatno pokojninsko zavarovanje	106.544	106.570	104.240	100,02	97,81	1,45	1,51
Prevoz na delo in iz dela	198.628	177.693	169.980	89,46	95,66	2,70	2,52
Malice	208.937	196.999	183.269	94,29	93,03	2,85	2,79
Regres za letni dopust	174.183	177.509	107.793	101,91	60,73	2,37	2,52
Odpravnine, jubileji in ostali str.dela	47.961	39.195	25.530	81,72	65,14	0,65	0,56
Skupaj stroški dela	7.343.558	7.050.740	7.159.321	96,01	101,54	100,00	100,00

Načrtovani stroški amortizacije

Načrtovana obračunana amortizacija po predpisanih stopnjah znaša 268.194 EUR.

- amortizacija, ki bo vračunana v ceno, znaša 235.920 EUR,
- del amortizacije, ki bo knjižen v breme dolgoročno razmejenih prihodkov namenjenih za pokrivanje amortizacije 22.744 EUR in
- del amortizacije, ki bo knjižen v breme sredstev prejetih donacij za osnovna sredstva 9.530 EUR.

7.1.3. Načrtovan poslovni izid

Razlika med načrtovanimi prihodki in načrtovanimi odhodki v celotnem zavodu za leto 2013 izkazuje uravnotežen poslovni izid.

7.2. NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti je po vsebini enak izkazu prihodkov in odhodkov, le da so v njem prihodki in odhodki razdeljeni na prihodke in odhodke iz naslova opravljanja javne službe in na prihodke in odhodke iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

Poslovni izid dosežen pri izvajanju javne službe bo v letu 2013 imel uravnotežen poslovni izid.

Prihodki in odhodki tržne dejavnosti bodo nastali z opravljanjem naslednjih tržnih dejavnosti (storitev):

- samoplačniških storitev
- storitev medicine dela prometa in športa
- ostalih plačnikov zdravstvenih storitev (v zobozdravstvu..)
- prihodki iz naslova provizije PZZ

Za razmejevanje odhodkov na dejavnost javne službe in dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu se uporablja sodilo, ki je razmerje med prihodki od poslovanja doseženimi pri opravljanju dejavnosti javne službe in tistimi, doseženimi pri prodaji blaga in storitev na trgu.

Razmejevanje odhodkov na dejavnost javne službe in na tržno dejavnost je izvedeno v skladu z naslednjimi sodili (navedba uporabljenih sodil):

Delež prihodkov iz naslova blaga in storitev na trgu se uporablja pri razmejitvi odhodkov. Izjema so stroški amortizacije, ki pa jih razmejujemo glede na opravljen obračun amortizacije, kjer ugotavljamo v ceni priznana amortizacijo v javni službi in posebej v tržni dejavnosti. To pa je potem sodilo za razmejitev stroškov amortizacije na dejavnost javne službe in dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu.

Planiran poslovni izid iz naslova opravljanja dejavnosti v javni službi in tržni dejavnosti bo v letu 2013 imel uravnotežen poslovni izid.

7.3. NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

V prikazu prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka za leto 2013 načrtujemo presežek odhodkov nad prihodki v višini 100.000 EUR. V primerjavi s preteklim letom načrtujemo za 0,22% nižje prilive za prihodke tre za 1,96% nižje odlive za odhodke.

Prilivi od realiziranih prihodkov so načrtovani v skladu s predvidenimi gibanji prihodkov, kot so načrtovani v izkazu prihodkov in odhodkov. Pri tem načrtujemo 0,21% nižje prihodke za izvajanje javne službe kot v leti 2012, prihodke od prodaje storitev na trgu pa tudi 0,28 % nižje.

8. PLAN KADROV

8.1. ZAPOSLENOST

Število zaposlenih v letu 2013 se bo v primerjavi s številom zaposlenih v letu 2012 povečalo za 4 delavce in doseglo 247delavcev.

Štiri zaposlitve so za NDČ: 1 zobozdravnik, 1 SMS, 1 logoped, 1 vzdrževalec – vse nadomestne zaposlitve zaradi upokojitev.

Ostale predvidene zaposlitve za DČ:

- 4 zdravniki specializanti
- 1 zobozdravnik pripravnik
- 1 psiholog
- 1 dipl. inž. radiologije pripravnik
- 9 tehnikov zdravstvene nege pripravnikov
- 1 dipl. med. sestra

8.2. OSTALE OBLIKE DELA

V letu 2013 načrtujemo zmanjšanje obsega pogodbenega zaposlovanja, ki ga opravljajo zunanji sodelavci, za 6,28 %.

8.3. DEJAVNOSTI, ODDANE ZUNANJIM IZVAJALCEM

Zavod v letu 2013 ne načrtuje oddajanje dejavnosti zunanjim izvajalcem.

8.4. IZOBRAŽEVANJE, SPECIALIZACIJE IN PRIPRAVNIŠTVA

Na novo ne predvidevamo pripravništva in specializacij v breme našega zavoda.

9. PLAN INVESTICIJ IN VZDRŽEVALNIH DEL V LETU 2013

9.1. PLAN INVESTICIJ

V spodnji tabeli za prikazan podrobnejši načrt nabave osnovnih sredstev, kakor tudi vir financiranja.

Zap. števil	NAZIV	KOLIČINA	VREDNOST (ocenjena)	VIR FINANCIRANJA		
				amortizacija	donacije	ustanovitelji, razpisi
1.	Reševalno vozilo	1	80.000,00	40.000,00		40.000,00
2.	Sanitetno vozilo	2	30.000,00	30.000,00		
3.	Ultrazvok	1	58.000,00			58.000,00
4.	Defirilator	1	30.000,00	22.000,00	8.000,00	
5.	Računalnik	10	8.000,00	8.000,00		
S k u p a j :			206.000,00	100.000,00	8.000,00	98.000,00

9.2. PLAN VZDRŽEVALNIH DEL

V letu 2013 načrtujemo za 238.510 EUR stroškov vzdrževalnih del. Le-ti bodo v primerjavi z realizacijo v letu 2012 nižji za 3,73 %.

9.3. PLAN ZADOLŽEVANJA

V letu 2013 ne načrtujemo zadolževanja.

Datum: 25.03.2013

Podpis odgovorne osebe

Edith Žižek Sapač, dr. med. spec.

POSEBNI DEL

